

KANDIDAT

515

PRØVE

JUS1002 1 Arve- og familierett

Emnekode	JUS1002
Vurderingsform	Skriftlig eksamen
Starttid	12.11.2018 08:00
Sluttid	12.11.2018 14:00
Sensurfrist	03.12.2018 23:59
PDF opprettet	25.11.2020 13:14

Seksjon 1

Oppgave	Tittel	Oppgavetype
i	Informasjon	Dokument
1	Del 1: Praktikum	Langsvar
2	Del 2: Teori	Langsvar

1 Del 1: Praktikum

Spørsmål 1: Kan leieavtalen med Lillevik minilager omstøtes?

Spørsmål 2: Er ferieleiligheten helt eller delvis Martes særeie?

Spørsmål 3: Forutsatt at ferieleiligheten ikke er særeie, kan Marte skjevdele hele eller deler av leilighetens verdi?

Spørsmål 4: Hvordan skal gjelden på ferieleiligheten behandles i skifteoppjøret? Angi med tall hvor stor Martes netto rådighetsdel blir.

Skriv ditt svar her...

Del 1 - Praktikum

Spørsmål 1 *Kan leieavtalen med Lillevik minilager omstøtes?*

Det foreligger en rettslig tvist mellom Marte Kirkerud og Lillevik minilager. Den overordnede problemstillingen i saken er om Marte kan kreve at leieavtalen med Lillevik minilager omstøtes.

Det rettslige grunnlaget for å løse tvisten vil være ekteskapsloven av 4. juli 1991 nr. 47 (heretter el.) § 35. Bestemmelsen omhandler omstøtelse.

Ektefeller har i utgangspunktet fri råderett over egne eiendeler som han eller hun har ved inngåelse av ekteskapet og som senere erverves, jf. el. § 31 første ledd.

Denne regelen har likevel et unntak som sier "dersom ikke annet er

bestemt". Det følger av ordlyden at dette er gjelder unntak, enten ved avtale eller ved hjemmel i lov.

Lovens forarbeider presiserer at det her siktes til el. § § 32 og 33.

Det er klart av faktum at det ikke foreligger en avtale mellom partene som setter krav om begrensninger i råderetten.

El. § 32 stiller derimot en begrensning for ektefellene når det gjelder "felles bolig".

Bestemmelsen stiller krav om skriftlig samtykke fra den ene ektefellen dersom den andre ønsker å råde over felles bolig ved å inngå leieavtale.

Det presiserende rettslige spørsmålet blir om gården som ektefellene bor på er deres "felles bolig".

Den alminnelige språklige forståelsen av "felles bolig" vil gjerne være ektefellenes faste bosted, og deres registrerte adresse. Denne ordlydstolkningen støttes også av forarbeidene.

Det er klart ut i fra faktum at dette er ektefellenes faste bosted, og at Marte og Peder bor her sammen. Det er ikke opplyst om en annen bolig, slik at det er naturlig at det også vil være deres registrerte adresse. Gårdsbruket er Peder og Martes "felles bolig. Det at boligen trolig er Peders eneeie spiller ingen rolle, han må likevel forholde seg til rådighetsbegrensningene i el. § 32.

Videre sier bestemmelsen i el. § 32 at rådighetsbegrensningene gjelder dersom en ektefelle "inngå leieavtale" kreves det skriftlig samtykke.

Dette fremgår av faktum at dette vilkåret er klart oppfylt, Peder har

inngått en tiårig avtale.

Bestemmelsen i el. § 32 opplyser at det kreves "skriftlig samtykke" for å inngå slik leieavtale. Det anføres ikke i tvisten at et slikt samtykke er gitt, jeg vil derfor ikke gå videre inn på dette. Det fremgår klart av faktum at Peder ikke opplyste om leieavtalen, noe som umuliggjør et skriftlig samtykke.

Det er dermed klart at Peder har "inngått leieavtale" som omhandler ektefellenes "felles bolig" uten å få "skriftlig samtykke" fra Marte. Dette er dermed utenfor Peders råderett etter el. § 32.

Marte krever omstøtesle av denne avtalen. Det neste rettslige spørsmålet blir da om Marte kan kreve omstøtesle som følge av at Peder har handlet i strid med el. § 32.

El. § 35 gir ektefeller rett til å kreve omstøtelse av disposisjoner som er i strid med el. § § 32 og 33.

Det er slått fast at disposisjonen var i strid med el. § 32 og at Marte "krever" avtalen omstøtt. Det neste vilkåret som må oppfylles er at søksmål må reises enten innen 6 måneder, eller innen ett år etter at avtalen ble tinglyst. Lillevik minilager anfører at Marte ikke kan kreve omstøtelse etter så lang tid.

Det presiserende rettslige spørsmålet blir derfor om Marte er innefor fristen som kreves etter el. § 35.

Den første fristen som bestemmelsen opplyser om er "innen seks måneder" etter at ektefellen fikk "kunnskap" om avtalen. Det vil derfor være aktuelt å se på når Marte fikk "kunnskap" om avtalen.

Det er klart av ordlyden at kravet om "kunnskap" vil være når ektefellen får vite om avtalen, og ikke da avtalen inngås.

Det er noe uklart ut i fra faktum når Marte får vite om disposisjonen. Det er klart at hun ikke får vite om det ved avtaleinngåelsen. Og det er naturlig å anta at det er først mellom 2017 og mai 2018 Marte får kunnskap om leieavtalen. Marte krever omstøtelse når hun får vite om det. Dermed kan vi si at denne fristen er holdt.

Likevel stiller el. § 35 en absolutt omstøtelsesfrist på "senest innen ett år" etter tinglysning av fast eiendom.

I dette tilfelle ble tinglysningen gjennomført i april 2015, og dersom vi går ut i fra at Marte ikke krever omstøtelse før i 2017/2018 vil dette året være gått. Ut i fra denne fristen vil ikke Marte kunne kreve omstøtelse.

Marte har holdt seg innenfor fristen på seks måneder, men ikke innen den absolutte fristen på ett år, slik at omstøtelse ikke kan kreves. Dermed bærer Lillevik minilagers anførsel frem.

Konklusjonen blir derfor at Marte ikke kan kreve at leieavtalen med Lillevik minilager omstøtes.

Spørsmål 2 *Er ferieleiligheten helt eller delvis Martes særeie?*

Det foreligger en rettslig tvist hvor partene er Marte Kirkerud på den ene siden, og Peder Ås på den andre. Den overordnede problemstillingen i denne tvisten er om ferieleiligheten helt eller delvis er Martes særeie.

Det rettslige grunnlaget for å løse denne tvisten vil være ekteskapsloven av 4. juli 1991 § 48. Bestemmelsen gir arvelater adgang til å gjøre særeie et vilkår for arv.

Ved et skifteoppgjør mellom ektefeller er utgangspunktet likedeling etter el. § 58. Dette gjelder imidlertid for felleseiemidler. Dersom det foreligger en avtale om særeie, kan dette holdes utenfor delingen, jf. § 42.

I tillegg til at ektefeller kan avtale særeie, kan dette også bestemmes av giver eller arvelater som et vilkår for å ta arv eller få gave, jf. el. § 48. Dersom en arvelater ønsker å benytte seg av denne bestemmelsen må det gjøres "ved testament".

Det første rettslige spørsmålet blir da om vilkåret om "ved testament" er oppfylt.

Det fremgår klart av faktum at det var i testamentet Martes tante opplyste om særeieklauselen. Vilkåret for å bestemme særeie er dermed oppfylt.

Det sto likevel også i testamentet at overtakelsen av ferieleiligheten var mot vederlag, altså ved å overta pantegjeld. Peder anfører gjelden utelukker anledning til å bestemme særeie på arven.

Bestemmelsen sier at det er "arven" som det kan settes særeievilkår på. Det rettslige spørsmålet blir dermed hva som er "arven" i dette tilfelle.

Arv skiller seg fra vanlige gaver. Ordlyden tilsier at dette er vederlagsfritt, og det er den vederlagsfrie delen av det den avdøde etterlater seg som kan bestemmes over ved § 48. Dette støttes også av forarbeidene. De samme forarbeidene sier videre at det kun kan bestemmes særeie dersom den vederlagsfrie delen av arven utgjør en vesentlig del. Dette er antatt å være 3/4.

I vårt tilfelle kan vi med sikkerhet si at ferieleiligheten er arv. Det er klart at Marte overtok ferieleilighet med påheftet gjeld. Denne gjelden utgjør $\frac{2}{3}$ av ferieleilighetens verdi. Det vil si at den vederlagsfrie delen av arven ikke utgjør en vesentlig del, ikke $\frac{3}{4}$. Dermed hadde ikke tanten til Marte anledning til å bestemme særeie på ferieleiligheten.

Det at gjelden utgjorde den største delen av ferieleiligheten gjorde at Martes tante ikke kunne avtale særeie.

Konklusjonen blir derfor at ferieleiligheten ikke er Martes særeie.

Spørsmål 3 *Forutsatt at ferieleiligheten ikke er særeie, kan Marte skjevdele hele eller deler av leilighetens verdi?*

Det foreligger en rettslig tvist mellom Marte Kirkerud og Peder Ås, den overordnende problemstillingen i saken er om Marte kan skjevdele hele eller deler av leilighetens verdi.

Det rettslige grunnlaget for å løse tvisten er ekteskapsloven av 4. juli 1991 § 59.

Hovedregelen ved et skifteoppgjør er at felleseiemidler skal likedeles, jf. el. § 58. Det finnes imidlertid et unntak til likedelingsbestemmelsen, skjevdeling. El. § 59 gir ektefeller anledning til å holde midler utenfor deling. For å kunne kreve skjevdeling må midlene passe inn under en skjevdelingspostene, altså midler ektefellen "hadde da ektskapet ble inngått", "ervert ved arv" eller "ved gave fra andre enn ektefellen". Det er også et krav om at verdien "klar kan føres tilbake til" en av disse postene.

Marte anfører i denne saken at hun kan skjevdele hele verdien av ferieleiligheten, for å gjøre dette må hun oppfylle vilkårene for

skjevdeling.

Det presiserende rettslige spørsmålet blir først om midlene er "ervert ved arv". Dette fremgår klar av faktum. Marte har arvet ferieleiligheten av sin tante ved en testamentarisk disposisjon. Dette vilkåret er dermed oppfylt.

Det neste rettslige spørsmålet er om verdien "klart kan føres tilbake" til midlene fra ferieleiligheten.

Ordlyden tilsier at det kreves mer enn alminnelig sannsynlighets overvekt for å oppfylle vilkåret. Denne ordlydstolkningen støttes også av forarbeidene til bestemmelsen, jf. Ot.prp.nr.28 (1990-1991) s. 121. Den samme ordlydstolkningen er også brukt i rettspraksis, jf. Rt. 2001 s. 1434.

De samme forarbeidene sier også at det normalt ikke vil oppstå tvist dersom de opprinnelige eiendelene er i behold på skjæringstidspunktet, dette begrunnes med at eiendelen fortsatt har sin økonomiske identitet som skjevdelingsmidler.

Det er rimelig å anta ut i fra faktum at ferieleiligheten fremdeles er i behold. Dette gjør at skjevdelingsmidlene ikke har mistet sin identitet, og at kravet om mer enn alminnelig sannsynlighetsovervekt kan oppfylles. Vilkåret om at verdien av skjevdelingsmidlene "klart kan føres tilbake til" ferieleiligheten er oppfylt.

Ut i fra disse vilkårene vil Marte kunne fremsette krav om skjevdeling etter el. § 59. Det er likevel usikkert hvor stor andel hun kan kreve skjevdelt.

For å finne ut av dette må vi se på den påheftede gjeldens betydning for skjevdeling.

Det presiserende rettslige spørsmålet blir om hvordan gjelden knyttet til ferieleiligheten skal trekkes fra.

Bestemmelsen sier at det som "klart kan føres tilbake til" verdien av midlene skal skjevdeles. Ordlyden i bestemmelsen tilsier at det kun er verdien som er vederlagsfri, altså det som utgjør arven som kan trekkes fra.

Lovens forarbeider sier at regelen er et nettokrav slik at gjeld knyttet til skjevdelingsmidlene skal trekkes fra før verdien kan trekkes fra likedelingsmidlene. Vi skal altså ta verdien av eiendelen som skal skjevdeles, trekke fra gjeld og dermed får vi skjevdelingskravet.

I vår sak utgjør gjelden til 1 200 000 av skjevdelingsmidlene. Dette blir altså 1 800 000 kroner, som er leilighetens verdi, minus gjelden på 1 200 000 kroner. Dermed står vi igjen med 600 000 kroner, som er det Marte kan skjevdele.

Peder anfører at skjevdelingen ville være urimelig ovenfor han.

Skjevdelingsregelen el. § 59 åpner for et unntak fra skjevdelingen i andre ledd. For at unntaket skal anvendes må skjevdelingsregelen føre til et "åpenbart urimelig" resultat.

Det rettslige spørsmålet blir derfor om Martes skjevdeling vil være "åpenbart urimelig" for Peder.

Ordlyden tilsier at det skal mye til for at skjevdeling skal fravikes. Forarbeidene sier at det er en snever unntaksregel, dette er fordi lovgiver ønsker å begrense antall tvister.

Bestemmelsen sier at det skal legges vekt på ekteskapets varighet ved vurderingen. Det er sagt av Høyesterett i Rt. 1999 s. 177 at et ekteskap på 10 år verken er langvarig eller kortvarig, og at det ikke trekker for eller mot.

I vår sak har ektefellene vært gift i ni år. Dette trekker verken for eller mot at resultatet vil bli urimelig, jf. Rt. 1999 s. 177.

Ektefellenes innsats for familien skal også etter bestemmelsen med i vurderingen om det er "åpenbart urimelig" med skjevdeling. Det legges opp til at dersom den ene ektefellen har bidratt mer enn den andre kan dette føre til et urimelig resultat.

Det er lite i faktum som tilsier at Peder har lagt inn mer innsats enn hva Marte har gjort. Det opplyses om at Marte har lange arbeidsdager for å tjene godt. Paret har heller ikke felles barn, som også kunne vært et moment. Peder sier at han ikke ønsker å drive med dyrehold fordi dette er for slitsomt. Dette momentet trekker i retning for at skjevdeling ikke vil være "åpenbart urimelig".

Det er også sagt i forarbeider at det bør legges vekt på det økonomiske resultatet som følge av skjevdelingen.

Peder sier han vil stå på bar bakke dersom skjevdelingen godtas. Dersom han ikke ville stått igjen med noe kan det tilsa et urettferdig resultat. Dette stemmer imidlertid ikke, Peder har andre midler han kan kreve skjevdelt, deriblant en hytte uten lån og gård med innbo. Dette taler heller ikke for et åpenbart urimelig resultat.

Ved en samlet helhetsvurdering basert på ulike momenter vil det ikke være "åpentbart urimelig" for Marte å kreve en del av verdien til ferieleiligheten skjevdelt.

Peders anførsel om et urimelig resultat bærer ikke frem, og Marte kan skjevdele nettoverdien av hytta.

Konklusjon er at Marte kan skjevdele 1/3 av leilighetens verdi.

Spørsmål 4 *Hvordan skal gjelden på ferieleiligheten behandles i skifteoppgjøret? Angi med tall hvor stor Martes netto rådighetsdel blir.*

Det foreligger en rettslig tvist mellom Marte Kirkerud og Peder Ås, hvor den overordnede problemstillingen er hvordan gjelden på ferieleiligheten skal behandles på skifteoppgjøret.

Det rettslige grunnlaget for å løse denne tvisten er ekteskapsloven av 4. juli 1991 § 58 tredje ledd.

Hovedregelen ved et skifte er gjelden på ektefellers formues skal trekkes fra før den samlede formuen deles likt, jf. el. § 58 første ledd.

Det er enighet mellom partene når det gjelder behandling av gjelden dersom ferieleiligheten kan anses som særøie. Jeg vil derfor ikke behandle dette. Uenigheten oppstår der ferieleiligheten anses som skjevdelingsmidler. Marte anfører at hun kan gjøre fullt fradrag for gjelda.

Det rettslige spørsmålet blir dermed hvordan gjeld som er tilknyttet skjevdelingsmidler skal behandles i et skifteoppgjør.

Hjemmel for dette finner vi i el. § 58 tredje ledd som omhandler fradrag for gjeld dersom en ektefelle "holder midler utenfor delingen etter § 59".

For å anvende bestemmelsens tredje ledd må ektefellen som

nevnt "holde[r]" midler utenfor delingen etter § 59.

Denne ordlyden tilsier at skjevdelingskravet må være fremsatt. Det er i dette tilfelle klart at Marte ønsker å holde hytta utenfor delingen, og hun har også klart sagt at hun ønsker skjevdeling. Dermed er dette oppfylt.

Bestemmelsen har videre tre ulike alternativer for fradrag av gjeld. Er gjelden "pådratt ved erverv eller påkostninger av eiendeler som holdes utenfor delingen etter § 59" skal det gjøres fradrag etter bokstav b.

Bokstav b sier at gjeld knyttet til skjevdelingsmidler bare kan gjøres fradrag for dersom den "totale verdien av skjevdelingsmidlene ikke er stor nok til å dekke gjelden".

Det presiserende rettslige spørsmålet blir om verdien til ferieleiligheten "ikke er stor nok til å dekke gjelden".

Det er kommet klart frem at det er snakk om den totale verdien av skjevdelingsmidlene.

Marte har enda ikke betalt ned gjelden, da den var avdragsfri de første fem årene. Gjelden er derfor på 1.200.000.-. Den totale verdien av ferieleiligheten var på 1.800.000. Dermed er skjevdelingsmidlenes totale verdi verdt nok til å dekke gjelden.

Martes anførsel om å trekke fra gjelden fullt ut fører ikke frem.

Det neste rettslige spørsmålet blir hvor stor netto rådighetsdel Marte får.

Det er opplyst i faktum at Marte har studiegjeld og ingen verdier ved inngåelsen av ekteskapet. Faktum sier likevel lite om dette ved skjæringstidspunktet i mai 2018, jf. el. § 60 bokstav a.

Martes rådighetsdel er opprinnelig 1 800 000 kroner, og med fradrag av skjevdelingsmidlene på 600 000 kroner, vil netto rådighetsdel være 1.200.000. Gjelden kan som nevnt ikke trekkes fra.

Konklusjon Marte kan ikke trekke fra gjelden i skifteoppgjøret.

2 Del 2: Teori

Redegjør for reglene om gjenlevende ektefelles adgang til å gi gaver under uskifte.

Skriv ditt svar her...

Del 2 - teori

1.0 Innledning

Ekteskap oppløses på to måter, enten ved skilsmisse eller ved død. Dersom ekteskapet oppløses ved død, vil gjenlevende ha mulighet for å sitte i uskifte med dødsboet etter førstavdøde. Under uskifte stiller arveloven noen rådighetsbegrensninger, og det er disse jeg vil behandle i denne oppgaven. Jeg har forstått oppgaven slik at jeg skal gjøre rede for ektefellers mulighet til å gi gaver mens de sitter i uskifte. Jeg har dermed valgt å fokusere på arvelovens § 19. Jeg vil først starte med bakgrunnen for bestemmelsen, så se på vilkårene bestemmelsen setter, omstøtelse dersom vilkårene ikke er oppfylt og til slutt særkullsbarns adgang til å sette begrensninger.

1.1 Rettslig plassering

Reglene om ektefellers adgang uskifte finner vi i arvelova av 3. mars 1972 nr. 5 (heretter al.), kapittel III "Rett til uskifte på grunnlag av ekteskap". Nærmere om ektefellers råderett og rett til å gi gaver under uskifte er al.

§ § 18 og 19. Regelen i al. § 18 er hovedregelen om råderett, og al. § 19 omhandler adgang til å gi gaver under uskifte.

1.2 Legislative hensyn

Bakgrunnen for å kunne sitte i uskifte vil gjerne være for å kunne opprettholde levestandarden selv etter ektefellen din dør. Uskifte kan også sikre stabilitet ved fortsette å råde over de samme eiendeler og verdier. Det er gjerne slik at arvingene til førstavdøde ønsker å sikre gjenlevende, spesielt om det er deres mor eller far, gode levekår. Også dersom barna er felles, og under myndighetsalder vil det være for arvingenes beste interesse at gjenlevende sitter i uskifte.

Begrensningene i adgang til å gi gaver under uskifte begrunnes med at arvinger skal kunne motta arv av førstavdøde. F.eks. dersom det ikke hadde vært noen begrensninger, kunne gjenlevende gitt bort alt i boet og arvingene ville ikke fått noe. Dette kan være spesielt aktuelt dersom gjenlevende ikke ønsker at barna skal arve noe. Det kan også være for at gjenlevende ikke skal misbruke verdiene. Begrensningene unngår også forskjellsbehandling blant gjenlevendes barn ved at f.eks. gjenlevendes særkullsbarn får alt i boet gjennom en gave.

2.0 Begrensninger i råderetten under uskifte etter al. § 19

Arveloven har i utgangspunktet gitt ektefeller som sitter i uskifte fri råderett ved at de rår som eiere av hele dødsboet, jf. § 18. Det finnes likevel unntak til dette, et av de unntakene er al. § 19. Denne bestemmelsen omhandler gjenlevende ektefellers begrensning i å gi gaver. Bestemmelsen kan gjerne deles i to, ved begrensning til fast eiendom og begrensning ved å gi andre gaver som står "i mishøve til formuen i boet".

2.1 "ikkje utan samtykke"

Bestemmelsen setter krav om at dersom gjenlevende ønsker å gi bort gaver kreves det samtykke fra arvingene. Det er antatt at det i denne

bestemmelsen er snakk om arvinger etter førstavdøde. Bestemmelsen sier ikke at det kreves skriftlig samtykke, men dette kan likevel være lurt med hensyn til notoriteten.

2.2 Gi bort fast eiendom

Gaveforbudet knyttet til fast eiendom er absolutt. Det er ikke et krav om at eiendommen må stå i misforhold til uskifteboet. Denne regelen gjelder både gave gitt til andre enn arvingene og også gaver gitt til en av arvingene.

2.3 "andre gaver som står i mishøve til formuen i buet"

Gjenlevende ektefelle har heller ikke anledning til å gi bort gaver, som ikke er fast eiendom, dersom de står i "mishøve til formuen i buet". Det blir derfor nødvendig å avgjøre hvor denne grensen går. Det er liten enighet om dette i rettspraksis. Det er antatt i teorien at grensen starter på 10% - 30%, jf. Lødrup og Asland, Familieretten. Det er ingen rettspraksis som har ment at gaver på under ti prosent av boets verdi står i misforhold. Dersom gaveverdien er på 30% vil rettspraksis alltid se på det som et misforhold til boet.

2.4 Gavesalg

Bestemmelsens fjerde ledd opplyser om at gavesalg også omfattes av denne bestemmelsen. For å avgjøre hva som er gave i et gavesalg tar man forholdet mellom salgsverdien og markedsverdien. Det er denne differansen som da skal regnes med for å finne ut om det er i "mishøve til formuen i buet". Dersom det er et gavesalg på en bolig og det ikke er gitt samtykke er det klart at det er utenfor gjenlevendes råderett. Høyesterett har likevel uttalt at dersom det foreligger et gavesalg mellom slektninger vil det kunne være et rom for å ikke utnytte markedsprisen til det maksimale, jf. Rt. 2010 s.1361. I dommen utgjør differansen 25% av verdien, og det blir der ansett som et gavesalg.

3.0 Omstøtesle etter al. § 19

Dersom en gjenlevende ektefelle som sitter i uskifte har gitt en gave i strid med al. § 19 første ledd, jf. fjerde ledd kan arvingene kreve gaven omstøtt. For å gjøre dette stilles det noen krav. Arvingene må kreve omstøtelse "innen eitt år" etter at de fikk "kunnskap" om gaven. Det er også slik at mottaker må ha "skjøna eller burde ha skjøna at ektemaken ikkje hadde rett til å gi gåva". Forarbeidene sier at dersom arvingene kan omstøte gaven vil det ved fast eiendom kun være verdien som kan føres tilbake.

3.1 "skjøna eller burde ha skjøna"

Kravet om at mottaker av gaven "skjøna eller burde ha skjøna" at giver ikke kunne gi gaven er tolket i Rt. 2010 s. 1361. Høyesterett uttalte her at rettslig villfarelse ikke skal tillegges "nevneverdig vekt". Momentene Høyesterett legger vekt på er om mottaker vet at giver sitter i uskifte og ved gavesalg om han eller hun vet om prisforskjellen mellom kjøpspris og markedsverdi.

3.2 innen ett år etter "kunnskap" om gaven

Det er også sagt i al. § 19 annet ledd at fristen for å få gaver omstøtt etter denne bestemmelsen er ett år. Denne fristen begynner ikke før arvingene har fått "kunnskap", altså når arvingen får vite om gaven. Det er ikke stilt noen absolutt frist i denne bestemmelsen, slik som f.eks. el. § 35.

3.3 Reise omstøtelseskrav mot giver og mottaker

Det ble klart i Rt. 2010 s. 1361 at kravet om omstøtelse måtte kreves både hos mottaker og giver. I denne dommen avviste Høyesterett saken som resultat at det kun var den ene parten som det var reist søksmål mot.

4.0 Særkullsbarn anledning til å sette betingelser

Arvelovens § 10 sier at dersom gjenlevende ektefelle ønsker å sitte i uskifte med førstavdødes særkullsbarn kreves det samtykke. Det ble i Rt. 1992 s. 374 klart at særkullsbarn kunne sette vilkår til sitt samtykke om uskifte. Dersom dette vilkåret settes må ektefellen i uskifte holde seg

innenfor dette vilkåret. Særkullsbarnet kan f.eks. sette som vilkår at gjenlevende ektefelle ikke kan gi bort bestemte eiendeler i uskifteboet. Dette kan gi gjenlevende en videre begrensning under uskiftet utover det al. § 19 gjør.